

GENY OGŁOSZEN

za wiersz milime-
trowy przed 1 złoty
w tekście 50 gr., za
tekstem 40 gr. Ogło-
szenia tabelarycz-
ne 50 proc., a świą-
teczne 25 proc. dro-
żej. Drobne ogło-
szenia po 10 groszy
dla poszukujących
pracy 5 gr. za wy-
raz. Najmniej 1 zł.
Za zastrzeżenie miejsca
dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

KRAKÓW
Biblioteka Jagiellońska
sw. Anny 12

Prenumerata wy-
nosi miesięcznie

zł. 2.-

Adres Redakcji, Ad-
ministracji i Dru-
karni: Sosnowiec,
ul. Teatralna 1-a

TELEFONY
• redakcji 6.16.92
• administracji 6.14.97
• drukarni 304.247
• Katowice

ODDZIAŁY:

K I E L C E. Wesola 7 tel. 13-78; R E D Z I N. Sączewskiego Nr. 29; D A B R O W A. Sobieskie. 7 i Królowej
Jadwigi (róg Narutowicza); Z A W I E R C I E. ul. 3-go Maja 5, tel. 97; C Z E L A D Z. Bytomska 31; G R O D Z I E C. ul. Legionów tel. 7-19-66.

Rozmowy Hitlera z Mussolinim w Rzymie o koloniach niemieckich

RZYM, 4. 5. Krótko przed godz. 10 Mussolini przybył do Kwirynału, celem złożenia wizyty kancelarzowi Hitlerowi.

Następnie Mussolini i Hitler udali się razem do Panteonu, gdzie Hitler złożył wieniec na grobowcach ostatnich dwóch królów włoskich oraz wpiął się do księgi pamiątkowej.

Następnie Hitler i Mussolini udali się do generalnego sekretariatu partii faszystowskiej, gdzie z rąk generalnego sekretarza Starace otrzymał upominek.

Przed 11.30 Hitler powrócił do Kwirynału. W pół godziny później w pałacu Vanczia odbył z Mussolinim rozmowę, trwającą godzinę i 20 minut. W sprawie tej rozmowy nie wydano żadnego komunikatu. Według obiegających pogłosek, głównym tematem rozmów były kwestie, związane z niemieckimi pretensjami kolonialnymi.

W czasie rozmowy Hitlera z Mussolinim, na placu Venczia zebrał się

tium, liczący około 40 tysięcy ludzi, którzy trzymając w rękach chorągwie papierowe o barwach narodowych Włoch i Niemiec, wznosili okrzyki na cześć „Fuhrera” i „Duce”.

O godz. 13.30 Hitler powrócił do Kwirynału, gdzie był podejmowany śniadaniem, wydanym na jego cześć przez króla i królowę.

RZYM, 4.5. Jak z kół dobrze poin-

formowanych donoszą, rozmowy Hitlera z Mussolinim nie dały tak pomyślnego rezultatu, o jakim mówi się w oficjalnych enuncjacjach.

Mussolini, który po przyłączeniu Austrii do Niemiec stracił wiele ze swych wpływów w krajach basenu naddunajskiego, pragnie zachować te wpływy, jakie mu jeszcze pozostały.

Co do Niemców sudeckich w Czechosłowacji, Mussolini miał wyrazić gotowość popierania ich akcji, jednak że w takim tylko zakresie, któryby nie doprowadził do konfliktu z Francją lub Anglią.

Kto znakomite

Piwo TYCHY

codziennie kosztuje
Temu zdrowie i humor stale
dopisuje.

Gen. Wieniawa-Długoszowski ambasadorem przy Kwirynale

WARSZAWA, 4. 5. Ambasador R. P. przy Kwirynale dr. Alfred Wysoki na własną prośbę został przeniesiony w stan spoczynku z dniem 15 maja.

Jego królewska mość król i cesarz Wiktor Emanuel III-ci udzielił agremement dla generała Bolesława Wieniawy - Długoszowskiego, wyznaczonego

przez P. Prezydenta Rzplitej na stanowisko ambasadora R. P. przy Kwirynale.

Ambasador Wieniawa - Długoszowski obejmie swe stanowisko w najbliższej przyszłości.

Obrady Małej Ententy nad sytuacją w Europie

BUKARESZT, 4.5. W Sinaia rozpoczęły się dziś przed południem obrady państw Małej Ententy.

Jugosławia reprezentowana jest przez premiera i ministra spraw za-

granicznych Stojadinowicza, Czechosłowację zaś reprezentuje minister spraw zagranicznych, dr. Krofta.

Z kół dobrze poinformowanych donoszą, że w pierwszym dniu obrad Małej Ententy na czoło zagadnień wysu-

nęła się kwestia ustosunkowania się państw Małej Ententy do nowej sytuacji w Europie centralnej i wschodniej, jaka powstała wskutek przyłączenia Austrii do Niemiec i okrażenia Czechosłowacji przez Niemcy.

Nie ulega wątpliwości, że Czechosłowacja będzie się domagać od Rumunii i Jugosławii ujawnienia stanowiska, jakie zajmują one wobec ostatnich wydarzeń, wystawiających Czechosłowację na niebezpieczeństwo ze strony Niemiec.

Zgon Ossietzkiego

BERLIN, 4.5. Pacyfista niemiecki Karol von Ossietzky, który po dojeździe do władzy Hitlera został osadzony w obozie koncentracyjnym, zmarł we wtorek w jednej z klinik berlińskich na zapalenie opon mózgowych. Zmarły był laureatem nagrody pokojowej Nobla.

Hyde — prezydentem IRLANDII.

DUBLIN, 4. 5. W następstwie zgody zawartej między partiami de Valery i Cosgrave'a został dziś wybrany jednogłośnie prezydentem Irlandii, na mocy nowej konstytucji dr. Douglas Hyde.

Przerwanie frontu JAPŃSKIEGO.

HANKOU, 4.5. Po całonocnej bitwie, według informacyj ze źródeł chińskich, wojska chińskie posunęły się naprzód o 8 km. na północny wschód od Taiczeuang i przerwały linie wojsk japońskich pomiędzy Lingyi i Taiczeuang.

Szwecja myśli

O DALSZYCH ZBROJENIACH

SZTOKHOLM, 4.5. Rząd szwedzki przedstawił parlamentowi żądanie do bankowych kredytów, przeznaczonych na natychmiastową obronę narodową, przede wszystkim na zakup materiałów wojennych.

Nagroda 100 złotych

W dniu 30 kwietnia r. b. na stacji Sosnowiec zginęła teczka brązowa z papierami zawierającymi między innymi paszport właściciela teczki. Adres właściciela podany w paszporcie. Znalazca otrzyma 100 zł. przy zwrocie teczki. Dyskrecja zapewniona

RAJ KOBIET

CZYŚCIEC KOBIET

PIEKŁO KOBIET

poznasz czytając wspaniałą powieść p. t.

«PAMIĘTNIKI

SZATANA»

której początek drukować zaczniemy
już w nadchodzącą niedzielę.

Proces Michalskiego

DALSZE ZEZNANIA ŚWIADKÓW.

WARSZAWA, 4. 5. W procesie Michalskiego sąd przesłuchiwał dziś prezenta Warszawy Starzyńskiego, który w latach 1929—32 był wiceministrem skarbu i zwierzałnikiem Michalskiego. Prez. Starzyński zeznał, iż Michalski był surowym wobec urzędników i podobno pił wódkę po pracy w biurze. W sprawach ulg podatkowych Michalski był twardy.

Dalsze zeznania świadka odbyły się przy drzwiach zamkniętych.

B. dyrektor Izby Skarbowej w Warszawie Tomkiewicz zeznał, że był przeciwny mianowaniu Michalskiego na naczelnika wydziału i później miał złe stosunki z Michalskim.

Dyr. Koszko mówił o pracy Michalskiego w Ministerstwie Skarbu. — Oskarżony miał zatargi kompetencyjne z naczelnikami wydziałów, którzy kwestionowali jego uprawnienia.

Władysławowo - nowy port rybacki

Doniosła inwestycja na polskim wybrzeżu

WIELKA WIEŚ, 4. 5. Dziś na stało się uroczyste otwarcie portu rybackiego Władysławowo.

Pociąg specjalny wiozący p. min. przemysłu i handlu A. Romana wraz z wyższymi urzędnikami ministerstwa, przedstawicielami Urzędu Morskiego, władz wojskowych i cywilnych wybrzeża oraz zaproszonymi gośćmi przybył do Wielkiej Wsi około godz. 10 i pół, powitany przez władze miejscowe, inżynierów i robotników portu oraz tłumy rybaków i ludności okolicznej, przybyłej ze wszystkich osad i wsi na wybrzeżu.

Wielka Wieś i nowy port Władysławowo przybrały odświeżony wygląd.

Uroczystego aktu przecięcia wstęgi dokonał min. Roman, otwierając tym samym połączenie Władysławowa z lądem. P. min. Roman wygłosił krótkie przemówienie, w którym podkreślił

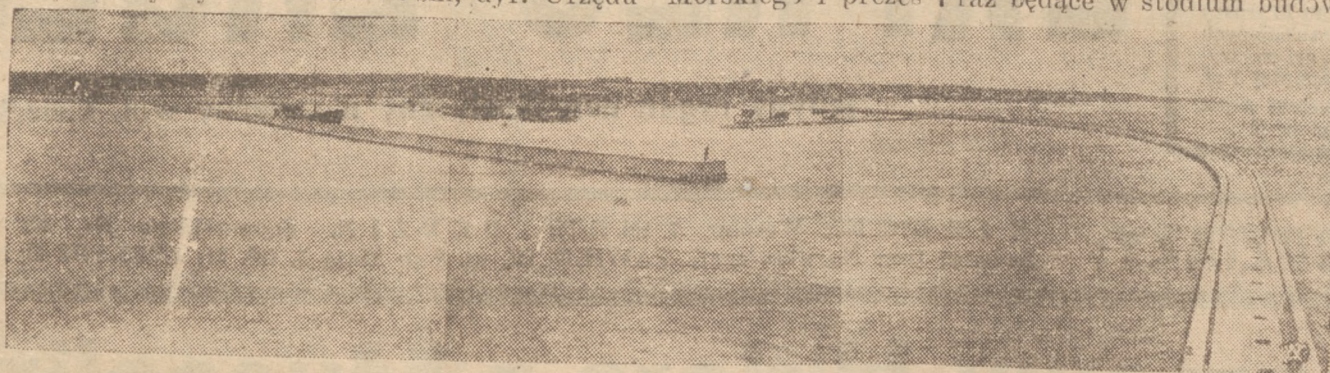
doniosłość nowej inwestycji, która przed polskim rybołówstwem pełnomorskim i przemysłem rybnym otwiera no

we szerokie perspektywy.

Z kolei przemawiali p. St. Łęgowski, dyr. Urzędu Morskiego i prezes

Morskiego instytutu rybackiego prof. Siedlecki.

Po przemówieniach nastąpił uroczysty akt poświęcenia nowego portu, po czym zgromadzeni z p. min. Romanem na czele zwiedzili szczegółowo urządzenia portowe już wykończone oraz będące w stadium budowy.

Na zdjęciu — rzut oka na nowozbudowany port rybacki we Władysławowie (dawn. Wielka Wieś Hallerowej)

Przez podwyżkę podatków do odbudowy gospodarczej Francji

PARYŻ, 4. 5. — Pierwsze wydane wczoraj przez rząd Daladiera dekrety, mające doprowadzić do odbudowy gospodarczej Francji, wywołały w społeczeństwie rozczarowanie.

Powszechnie spodziewano się głębokich reform i daleko idących zarządzeń, rząd jednak ograniczył się jedynie do podwyżki wszystkich podatków o 8 proc., nie uchwalając żadnych reform o charakterze zasadniczym.

Podwyżka podatków, która ma przynieść 4 miliardy franków, prze-

znaczona ma być przede wszystkim na zrównoważenie budżetu.

Na obronę narodową osłony dekret przewiduje kredyty w wysokości 4,7 miliardów z czego miliard franków poświęcony będzie na budowę okrętów.

Inne dekrety przewidują ożywienie budownictwa mieszkaniowego, a także burzenia starych domów, ulgi podatkowe, inna grupa dotyczy organizacji pracy, przy czym przewidziane jest złagodzenie przepisów o 40-godzinnym tygodniu pracy.

500 wieśniaków jugosłowiańskich walczy o granice swych wsi

Mieszkańcy wsi Górnej i Doni pod Belgradem już od dawna próbowali się i kłócili o granice swych wsi. Przed paru dniami jednak spór ten przybrał niezmierznie wielkie rozmiary, mianowicie po kłótni sąsiedzkiej mieszkańcy wsi Doni zwołali naradę we wsi, poczym urządzili prawdziwe „popospolite ruszenie”.

W liczbie 500 osób wyruszyli oni, uzbrojeni w kosy, widły i cepy do wsi Górnej, z którą postanowili raz wre-

ście spory swoje te niedyplomatycznie skończyć.

Zapewne skończyłoby się na krwawej rzezi, gdyby nie to, że o zamiarach wojowniczych wieśniaków dowiedzieli się w porę policja.

W chwili gdy już dochodziło do bójk między mieszkańcami obu wsi — nadjechała większa ilość policji, która zapaleczywych rozdzieliła, przeprowadzając równocześnie aresztowania wśród „wódców” walczących obywateli.

Wojska niemieckie ZAJĘŁY MIASTO KEHL.

W poniedziałek po południu niemiecki oddział zmotoryzowany zajął koszary w m. Kehl na prawym brzegu Renu w pobliżu mostu łączącego Niemcy z Francją.

W m. Kehl wywieszono chorągwie. Ludność zgromadziła wracającą od działań entuzjastyczne powitanie.

Jak wiadomo, miasto Kehl jak rówień pewien pas nad granicą francuską nie był dotychczas obsadzony przez wojska niemieckie, mimo głoszonej „remilitaryzacji” Nadrenii, gdyż kanclerz Hitler w pamiętnych dniach marca oświadczył, iż na dół jego przyjaznego stanowiska wobec Francji z Francją nie zostanie obsadzony wojskowo.

Trojaczki w Świeciu W RODZINIE BEZROBOTNEGO

W Świeciu nad Wisłą żona bezrobotnego Władysława Notzelmana powiła trojaczki, dwóch chłopców i dziewczynkę. Niemowlęta czują się dobrze i otrzymały imiona Paweł, Jan i Krystyna.

Notzelmann jest człowiekiem biednym i w dniu, którym został ojcem trojaczek udał się po dłuższym okresie bezrobocia po raz pierwszy do pracy.

Z zemsty wymordował RDZINĘ GEN. KOZICKIEGO.

Jak wiadomo, przed dwoma miesiącami popełnił ordynans Bronisław Janowski bestialską zbrodnię na rodzinie gen. Kozickiego w Skierniewicach.

Sledztwo, które po samobójstwie zbrojnego było nadal kontynuowane, wreszcie w swej ostatniej fazie, ze zbrodni nie miała podłoża politycznego, lecz była aktem zemsty.

Krwawe nieporozumienie ZAKŁICHANICH.

We wsi Kałuszówka gm. Młociny zamieszkiwał Józef Szymański wraz ze swą przyjaciółką Otylią Sochówną. Od pewnego czasu Szymański podejrzewał przyjaciółkę o zdradę i na tym tle dochodziło i do częstych awantur. W poniedziałek spotkawszy Sochównę w towarzystwie obcego mężczyzny, Szymański znów otrzymał jej wymówki. Wreszcie doszło do bójki, w czasie której Sochówna porwała siekierę i zadała przyjacielowi kilka ciosów.

Szymański padł nieprzytomny zalewając się krwią. Sochówna zaś zbiegła w kierunku Warszawy. Lekarz pogotowia stwierdził u Szymańskiego trzy rany rażące głowy i klatki piersiowej. Rannego przewieziono do szpitala.

NA ŚCIEŻKACH ZBRODNI

Powieść sensacyjna

(2) Chwila więc dla podbicia Cavaroca przez dawną przyjaciółkę Pawła Vitracę była jak najnieodpowiedniejsza.

Putyfarowa z ulicy Condoreet nie brała tego jednak pod uwagę i ująwszy kapitana rękę, przyciągnęła je do siebie z wyraźną zalotnością.

— Kocham cię... mój Jakóbie! — rzekła.

Już chciał ją kapitan zgromić ostro, kiedy nagle rozległo się w pokoju gwałtowne dzwonięcie.

Wanda podniosła się jakby pod wpływem iskry elektrycznej.

— On!.. już!.. — mruknął przez zęby kapitan.

Wanda, blada jak trup, uczepiła się ramienia kapitana, szepejąc:

— Broń mnie!

Strach rozproszył wszelkie miłosne zapęły.

Cavaroc, któremu przeskakałyby tylko w rozprawieniu się z właścicielem skrzyni, przede wszystkim pozbył się jej, zaprowadzwszy ją do garde-

roby, gdzie ją zostawił. Po tym stanął przed drzwiami mieszkania i czekał.

Szybkim rzutem oka na ulicę przez otwarte okno, upewnił się, że groom jego i ordynans, znajdowali się wciąż na swym miejscu.

Wyjął z kieszeni rewolwer i trzy- mał go w ręce.

Głowy rozstrzaskać przybyszowi nie zamierzał, ale chciał w ten sposób nadać sobie przewagę, w bardzo prawdopodobnym wypadku, gdy rozmowa z tym lotrem stanie się burzliwą.

Kapitan, co prawda, nie miał ściśle określonego planu postępowania, lecz jako cel, obrał sobie ujęcie mordercy Ireny. Jeżeli nędznik stawi opór, tym dla niego gorzej! Kapitan ucieknie się do środków gwałtownych, a w nich zastosuje się do okoliczności.

Drugi raz zadzwoniono i to daleko mocniej. Pan Cartides niecierpliwie się

Trzeba było z tym skończyć. Cavaroc zbliżył się do drzwi i przygotował się do otworzenia ich tak, ażeby się ich odsunęta połowa zasłonił;

umyślnie też nie zamknął drzwi od przedpokoju i innych pokoi, które się z sobą łączyły.

Liczył na to, że gość w wyminie go, nie zauważywszy i pójdzie od razu do środka mieszkania, sądząc, że się Wanda schowała.

Gdyby zaś Cavaroc pokazał się przy otwieraniu drzwi, Cartides, zobaczywszy naprzeciw siebie mężczyznę, mógłby się cofnąć, przedko zbiec z schodów i uciec na ulicę.

Służący kapitana, nie uprzedzeni o tym, z pewnością przepuściliby go obok siebie.

Kapitan już miał otworzyć, kiedy dał się słyszeć donośny gruby głos:

— Otwórzcie w imię prawa!

Kapitan spodziewał się wszystkiego, prócz tego wezwania, które zwykłym jest w ustach komisarzy policyjnych przy sprawowaniu przez nich obowiązków.

Przygotowywał się na przyjęcie zbrodniarza, a tu przychodziła policja. Było się czemu dziwić i kapitan tak się dalece zdziwił, iż na chwilę przypuścił nawet, że Cartides dla nakłonienia Wandy, ażeby go przyjęła, powziął myśl udawania przedstawiciela władzy.

Bądź co bądź, trzeba było otworzyć i nie zapomniawszy o zasłonięciu się drzwiami, które przyciągnął zamierzał ku sobie, otworzył.

Co przewidział, stało się. Jakiś człowiek wszedł żywo i przeszedł przez przedpokój, wcale się nie rozglądając.

Nieznajomy ten, niepodobny był jednak wcale do portretu, jaki mu opisała Wanda, bo miał wzrost średni i wyglądał dość wątko. Dwóch ludzi z nie obiecującą miną podążało za nim z bliska, a w sieni słyszał byto jeszcze kroki.

Cavaroc nie posiadał już żadnej wątpliwości. Ludzie ci rzeczywiście należeli do policji. Czy przeważali wizytę Cartidesa i chcieli go złapać, gdy wpadnie w pułapkę u Wandy? Cavaroc tak sobie pomyślał i nie zaniepokoił się tym wcale.

Oszczędzali mu kłopotu prowadzenie tej obrzydliwej sprawy na własną rękę. Potrzeba było jednak wytłumaczyć tu swą obecność; co do tego nie uchylił się wcale od obowiązku. Zaraz się też pokazał z poza drzwi i nie zważając na agentów, którzy jeszcze nie wyszli z przedpokoju, zawołał:

— Panie! panie!

Dowódca, którego wzywał, zawrócił się. Podwładni jego też samo uczynili. W mgnieniu oka kapitan został otoczony i zagadnięty przez dowodzącego tą wyprawą.

— Kto pan jesteś? Co tu porabiasz!

— No, jestem i koniec — odpowiedział Cavaroc — spodziewam się, że nie mnie, panowie, szukacie. Należę do armii i mam stopień kapitana.

— A może nam pan dowieść?

— Naturalnie, potrzebuje tylko czasu. Bo przecież, przynajmniej pan, dyplomu oficerskiego nie nosi się w kieszeni.

d. e. n.

O plan społeczny w COP-ie

Prawdziwie amerykańskie tempo budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego, rozpoczęcie już pracy produkcyjnej w takich fabrykach, których budowę jeszcze tak niedawno dopiero projektowano — nie pozwoliło dotychczas na planowo przemyślaną politykę społeczną w tym nowym ośrodku przemysłu. Nie znaczy to bynajmniej, aby zagadnienia społeczne były tam pominięte, aby nie zwracano uwagi na potrzeby masy robotniczej, która tam nagle wyrosła. Przeciwnie, buduje się już przy niektórych fabrykach domy robotnicze, zakłada kooperative spożywcze dla uchronienia robotników przed podrożeniem środków żywności, dostosowuje się rozkład jazdy pociągów do godzin pracy robotników, tak, aby nawet z dalszych okolic mogli oni dojeżdżać do miejsca pracy. Cała ta akcja nie jest jednak wystarczająca. Oparta jest ona raczej na dobrej woli niektórych fabryk, czy bardziej czynnych w nich jednostek, niż na z góry obmyślonym i systematycznie przeprowadzanym planie.

Zagadnienie natomiast jest tak wielkiej wagi, że bez takiego planu, bez łączenia poszczególnych fragmentów w całość, nie da się ono właściwie rozwiązać. Tym bardziej, że sprawa jest bardzo skomplikowana. Składa się na nią szereg elementów, z których każdy stanowi odrębne i nie łatwe zadanie.

Wchodzi tu w grę przede wszystkim kwestia racjonalnego pośrednictwa pracy. Pośrednictwo to powinno być tak zorganizowane i mieć tak mocny wpływ na całokształt rynku pracy na tym terenie, żeby mogło racjonalnie pogodzić sprawę zatrudnienia miejscowej ludności z koniecznością uwzględnienia również elementu napływowego.

Nędza ludności rolniczej tego terenu jest powszechnie znana. Dokładną analizę i jaskrawą charakterystykę powiatu rzeszowskiego dał J. Michalowski w wydawnictwie Instytutu Spraw Społecznych „Wies nie ma pracy”. Możliwość dodatkowego zarobku dla tych mas małopolskich lub znalezienia pracy dla całkowicie bezrolnych rozwiązuje w prosty sposób ciężki, od lat istniejący na tym terenie problem społeczny. Ta masa jednak niewykwalifikowana, zajęta dziś przede wszystkim przy doraźnych pracach budowlanych, powinna być stopniowo wprowadzona w tok produkcji przemysłowej, powinno być odpowiednio przeszkolona i przyuczona — ktoś musi się tym problemem zająć.

W zakresie pośrednictwa pracy istnieje jednak jeszcze drugi problem: dostarczenia odpowiedniej kadry robotników wykwalifikowanych z innych terenów Polski, a również i nie wykwalifikowanych i rozładowanie w ten sposób choć częściowo bezrobocia przemysłowego w innych ośrodkach. Praca ta wymaga jednak bardzo poważnej i dobrze przemyślanej polityki.

Wylania się także kwestia bytu robotników już zatrudnionych. Na pierwsze miejsce wysuwa się tu sprawa mieszkaniowa, dotychczas bardzo doraźnie załatwiona. Jeśli w całej Polsce problem mieszkań robotniczych nie jest wcale rozwiązany i stanowi prawdziwą klęskę społeczną, to tu przy budowie nowej Polski, Polski A, sprawa ta musi być od początku dobrze postawiona, muszą być zaspokojone najrozsądniejsze potrzeby w tym zakresie: zarówno dla robotników zajętych doraźnie przy budowach, jak i dla robotników stałych. Fabryki we własnym zakresie, przez budowę własnych mieszkań robotniczych, problemu tego nie rozwiążą, musi tu przyjść z pomocą państwo i to zarówno z pomocą finansową, jak i organizacyjną.

Dalej niezmiennie paląca jest sprawa aprowizacji. Przy właściwej orga-

Monachium — miasto germańskich epikurejczyków

Najpiękniejsze miasto Niemiec

(Korespondencja własna „Expresu Zagłębia”)

Monachium, w końcu kwietnia. Gdyby ktoś przyjechał do Niemiec tylko na trzy dni i chciał zobaczyć to, co jest tam najpiękniejszego i najciekawszego, musiałby bez zatrzymania się gdziekolwiek jechać prosto do Monachium i tam spędzić te trzy dni. Ze wszystkich bowiem miast Rzeszy jest ono bezwzględnie najmiłsze, najartyściezniejsze, najbogatsze w zabytki sztuki.

Niemcy nazywają je „die Stadt der

zbrojnych starć zwolenników partii narodowo-socjalistycznej z policją i wojskiem podczas nieudanego puczu 1923 roku; prawda, że w Monachium znajduje się Feldherrnhalle, zawierająca groby pierwszych ofiar w walce o przejęcie władzy — ale wszystko to są rzeczy późniejsze, przypadkowe nie mające właściwie wiele wspólnego z istotnym charakterem miasta. Ten bowiem przejawia się przede wszystkim w pełnej artystycznego smaku urodzie

nych chłopach, wszystko składało się na to, aby miasto było ładne i sympatyczne.

I dopiero, gdy się przyjedzie z takiego Berlina, który wygląda jak kilka prowincjonalnych, bezbarwnych, nieciekawych miast obok siebie, zdaje sobie człowiek sprawę piękna Monachium. Gdy przejeżdża olbrzymim czerwonym czy niebieskim autobusem turystycznym po Berlinie wystarcza, aby skontatować jego parweniuszowską, soi-disant, wielkość, to taka przejażdżka po Monachium ukaże nam tylko w ogólnych zarysach wszystkie piękne rzeczy, które następnie należy obejrzeć szczegółowo podczas pieszych wycieczek. Nawet domy prywatne w Monachium są inne. Nie przypominają one zupełnie tych okropnych „secesyjnych” kamienic lub pseudo stylowych zbędnych i brzydkich ornamentów, którymi obstawione są Friedrichstrasse i Leipzigerstrasse oraz tysiące innych boecznych ulic Berlina.

Z ludźmi tutaj rozmawia się inaczej. Są oni bowiem nieco inni. Przede wszystkim mają poczucie humoru, czego zupełnie nie posiadają Prusacy. Nie dziwnego, że Monachium było zawsze i jest jeszcze dzisiaj środowiskiem satyry politycznej w każdej formie.

Tylko w Monachium mogła powstać taka np. historia, którą usłyszałem zaraz pierwszego dnia. Niemieckie radio prawie codziennie oddaje hołd dla wieczności nowych obywateli przez składanie im życzeń w dzień rodzin. Muszą jednak skończyć przynajmniej 90 lat. Otóż do jednego takiego stulatka udała się delegacja z radia, aby mu powinszować.

— A czemu zawdzięcza pan to, że dożył tak podeszłego wieku i tak świat nie się czuje? Niewątpliwie obecne dobre czasy w Niemczech wpłynęły na to?

— Wcale nie — odrzekł staruszek — zawdzięcza to Sanitätsrat dr. Loewy.

Nieco skonsternowani próbowali

— A możeby pan chciał być przyjęty przez jednego z naszych najwybitniejszych Niemców. Pan wie, jak wiele sympatii okazuje ludziom w podeszłym wieku nasz Führer... — spróbował zatuszować entuzjazm dla doktora inny delegat radia.

— Owszem, bardzo chętnie, proszę mnie przedstawić Kaiserowi.

Co robić? Trzeba było słowa dotrzymać. Wiozą więc stulatka do Doorn. Z chwilą gdy znalazł się w obecności b. cesarza, najniespodzianie w świecie podniósł rękę do góry i rzekł:

— Heil Führer! Okropnie się bawarczyli cieszą, opowiadając sobie tę historię.

Albo taka. Jeden z zażartych zwolenników obecnego regime'u tłumaczy chłopu bawarskiemu, naczynym polegającym narodowy socjalizm.

— Wiem sam, nie potrzebuję mi pan tłumaczyć. Wiem, jaka różnica istnieje pomiędzy socjalizmem, komunizmem i narodowym-socjalizmem.

— Wiecie? No a jaka?

— Mam teraz sześć krów. Gdyby tu byli socjaliści, zabraliby mi trzy i pozostawili trzy. Gdyby przyszli komuniści, zabraliby mi wszystkie sześć. A narodowi socjaliści pozostawili mi wszystkie sześć krów, ale sami je doją i zacierają mleko. T. M. S.

KURSY DLA PRZODOWNIKÓW. W dniu 2 bm. zakończony został w Warszawie kurs ogólnopolski dla przodowników Służby Młodych. Połowe uczestników stanowili członkowie ZMP. W czerwcu projektowane są dwa kursy dla przodowników ZMP, które odbędą się nad morzem.

SKŁAD MATERIAŁÓW WŁÓKIENNICZYCH Właśc. WŁADYSŁAW BOROWIECKI

SOSNOWIEC, ul. 3-go Maja 29. Tel. 630-47

poleca: na sezon wiosenno - letni 1938 r. i na każdą porę roku w wielkim wyborze materiały znanych fabryk Bielskich na ubrania i płaszcze męskie, na płaszcze i kostiumy damskie, modne welny i jedwabie na suknie damskie oraz materiały na mundurki szkolne.

Ceny fabryczne.

Obsługa fachowa.

Bewegung”, czym wyrządzają wielką krzywdę. Prawda, że w Monachium, w zakonspirowanych lokalach i w małych „bieralle” stawiał swe pierwsze kroki Adolf Hitler, jako polityk i przyszły Führer; prawda, że ulice Monachium były terenem pierwszych

i harmonii.

Monachium to miasto germańskich epikurejczyków, ludzi miłujących życie i jego estetyczne formy. Począwszy od dawnych bawarskich monarchów, a skończywszy na wiernych barwnym strojom ludowym okolicz-

PO OTWARTCIU MIĘDZYNARODOWYCH TARGÓW W POZNANIU.

Minister Przemysłu i Handlu p. Antoni Roman zwiedza wraz z otoczeniem eksponaty, wystawione na otwartych w dniu 1-go maja Targach Pozańskich.

Na froncie politycznym

GENERAL GALICA ZAGAJE ZJAZD ZRZESZENIA INTELIGENCJI LUDOWEJ.

W Warszawie rozpoczął w dniu 2 maja dwudniowe obrady ogólnopolski zjazd

delegatów Zrzeszenia Inteligencji Ludowej i Przyjaciół wsi. Zjazd zajął dotychczasowy prezes zarz. głównego general Galica.

LUDOWCY NIE WEZMĄ UDZIAŁU W MANIFESTACJACH „ZIEMIA KIELECKA BRACIOM ZA GRANICĄ”

Stronnictwo Ludowe woj. kieleckiego postawiło na zaproszenie „Towarzystwa Pomocy Polonii Zagranicznej” wziąć udział w manifestacjach patriotycznych pod hasłem „Ziemia Kielecka braciom za granicą” w dniach 7 i 8 maja br., jako oddzielna grupa, z zastrzeżeniem, aby na uroczystościach nie było przemówień, obrażających przekonania polityczne ludowców, oraz ze zobowiązaniem, że ludowcy uroczystości tych również i dla swych celów politycznych nie nadużyją. Obecnie, jak donosi PAT. „Tow. Polonii Zagr.” pismem z dnia 30 ub. m. zażądało, aby ludowcy nie wzięli udziału w manifestacjach swej odrębności politycznej przez zjawienie się ze standardami, godłami i transparentami.

Wobec tego, ludowcy odwołali swój oficjalny udział w uroczystościach.

nizacji dostawy żywności, a przede wszystkim przy odpowiednim zaprowadzeniu sieci kooperatyw, które jedynie mogą tu skutecznie walczyć ze spekulacją, sprawa może być rozwiązana całkowicie. Sprawa kooperacji nie może być jednak załatwiona tak, jak obecnie, w drodze doraźnej inicjatywy poszczególnych jednostek, ale musi być planowa i systematycznie realizowana. Potrzebna jest tu zresztą spójność nie tylko spożywcza.

Poza omówionymi tu podstawowymi zagadnieniami bytu robotników, domaga się jeszcze rozwiązania całego szeregu zagadnień warunków kulturalnego życia robotnika, a w pierwszym rzędzie jego warunków pracy. Tylko powiązanie planu społecznego z planem gospodarczym nada właściwe oblicze nowobudującej się Polsce.

J. M.

Problemy dnia

Przed kupiectwem polskim stoją doniosłe zadania do spełnienia

Jedną z dziedzin, w których „wyjście z prymitywu” wymaga jeszcze dużego i skupionego wysiłku, stanowi bezspornie nasz handel i nasze kupiectwo. Odziedziczyliśmy pod tym względem bardzo smutną spuściznę i pozostawaliśmy daleko w tyle poza rozwojem, jaki handel i kupiectwo osiągnęło na zachodzie.

W tym stanie zacofania i zaniedbania była jednak oaza, w której tradycja kupiecka opierała się na wysokiej kulturze zawodowej i na silnym zmysle organizacyjnym. Oazę tę stanowiły nasze zachodnie kresy. „Tradycje kupieckie — stwierdził właśnie w Poznaniu, otwierając tegoroczne Targi Poznańskie, minister przemysłu i handlu p. A. Roman — urobiły tu typ kupca wzorowego, kierującego się w swojej działalności zasadami uczciwie pojętego interesu i dobrze rozumianego obowiązku”. I stąd też winna promieniować na całą Polskę „wysoka kultura kupiecka”.

Już do pewnego czasu świadomości tego zadania — t. j. stworzenia normalnych warunków dla naprawy polskiego handlu — przenika sfery zainteresowane.

Niejedno już też zostało pod tym względem zrobione, jak np. w dziedzinie struktury organizacyjnej zrzeszeń kupieckich, polityki koncesyjnej w handlu, sprawy kredytów i podatków, wykształcenia zawodowego itd. Dwa wielkie zjazdy — w Warszawie i Bydgoszczy — ustaliły szereg postulatów i potrzeb, których realizację podejmuje przy czynnym współudziale władz rządowych organizacje i zrzeszenia kupieckie.

Jednak — jak to wyraźnie podkreślił w Poznaniu min. Roman — praca ta jest zaledwie rozpoczęta i bynajmniej nie można jej uznać za zakończoną.

W tej chwili na czoło wysiwa się areydoniosłe i nie mniej trudne zadanie eksportu.

Niewątpliwie rozwój naszego rynku wewnętrznego odgrywa olbrzymią rolę, jeśli chodzi o podniesienie naszego dobrobytu. Jednak byłoby błędem, gdybyśmy nie dostrzegali wagi rynku zewnętrznego i wpływu obrotów zagranicznych na naszą gospodarkę narodową.

A sprawa ta przedstawia się tak, że tempo naszego eksportu jest powolniejsze, niż zapotrzebowanie surowców i środków produkcji z zagranicy. Sprawili to — jak to określa min. Roman — „nasz dynamizm przemysłowy”. W miarę, jak się aktywizuje nasze życie gospodarcze, jak się ożywia nasza wewnętrzna produkcja, jak polepsza się koniunktura, rośnie zbyt towarów, wzmagają się obroty wewnętrzne — wzrasta nasze zapotrzebowanie surowców i innych produktów zagranicznych. Tempo tego zapotrzebowania staje się coraz szybsze. Natomiast nie dotrzymuje mu kroku tempo eksportu...

Jest to sytuacja, która nie może trwać długo, którą musimy zmienić na lepsze.

Musimy wszyscy — oświadcza minister przemysłu i handlu — tę praw-

dę sobie uświadomić i wszelkie aktualne zagadnienia naszej wyzyskiwanej z zagranicą rozpatrywać pod kątem widzenia wzmoczenia eksportu, wynajdując nowe sposoby ku podniesieniu jego prężności”.

Z tego płyną bardzo poważne obowiązki. Zarówno dla wytwórców naszych produktów, zdalnych na wywóz, jak i dla kupiectwa i tych wszystkich, którzy eksport mają w swej pieczy. Musimy sprawić, aby nasze wyroby były tak przednie, by zawsze i wszędzie mogły konkurować z produkcją rywalizującą — i musimy sprawić, by wymiana była zawsze sprawna i sprężysta, kierowana nowoczesnymi sposobami organizacyjnymi, a nade wszystko wielką rzetelnością kupiecką. „Rynek eksportowy — oświadczył w Poznaniu min. Roman — winen być budowany na trwałych, solidnych podstawach, a nie na jednostronnych chwilowych, choćby bardzo lukratywnych tranzakcjach”. Bo tylko wte-

dy nasza inicjatywa eksportowa spotka się u kontrahentów zagranicznych ze zrozumieniem i aprobatą — zdoła się utrwalić na jedynie możliwej platformie: dobrze zrozumianego obopólnego interesu.

Aby to jednak stać się mogło, musimy mieć zmontowane zwarte organizacje kupieckie, musimy wytworzyć typ doskonale zawodowo przysposobionego kupca i musimy rozwijać propagandę, używającą nowoczesnych metod, a opartą na absolutnej rzetelności a zarazem — co najistotniejsze — na wysokiej jakości towaru, przeznaczonego zarówno na rynek wewnętrzny, jak i zagraniczny.

Tezy, wysunięte przez min. Romana, muszą znaleźć pełne zrozumienie w świecie naszej produkcji gospodarczej i w sferach naszego handlu i kupiectwa. Od ich bowiem realizacji w wielkiej mierze zależy podniesienie dobrobytu polskiego społeczeństwa.

Z. P.

Śnieg z deszczem w Zagłębiu

Przymrozki poczyniły duże szkody w ogrodach

Mimo iż jest już maj, mamy pogodę mroźną. Naprzemian pada śnieg z deszczem i jest przejmująco zimno.

Wczoraj naprzykład o godz. 6 rano temperatura wynosiła 1,2 st., a w południe 5,2 st. C.

Wskutek nocnych przymrozków ucierpiał poważnie sady i ogrody w

Zagłębiu. Zmarzło dużo rozsąd w rzywnych oraz ucierpiał wiele kwiaty na drzewach owocowych.

W ogrodzie miejskim w Czeladzi zmarzło około czterech tysięcy sztuk pomidorów. Podobne fakty zanotowano w innych miastach.

Uruchomienie zbiornika wodociągowego na Górze Zamkowej w Będzinie

Celem i zadaniem każdego zarządu miejskiego jest prowadzenie wzorowej gospodarki miasta dla dobra i pożytku jego mieszkańców i dla tego o to, aby majątek miasta stale się powiększał.

Obecny zarząd miasta Będzina, na czele którego stoi prez. Izydorek, mimo trudności finansowych w miarę swych możliwości stara się realizować nałożone na niego obowiązki. Buduje więc szkoły, drogi, ulice oraz rozbudowuje własne przedsiębiorstwa, dzięki czemu niektóre z nich przynoszą miastu pewne zyski.

Onegdaj miasto uruchomiło nowo-wybudowany zbiornik wodociągowy na Górze Zamkowej. Zbiornik ten składa się z jednej wielkiej komory na wodę o pojemności 800 mtr. sześć, oraz drugiej komory t. zw. komory zasuw. Ściany zbiornika zbudowane są z betonu, a stropy z żelazo - betonu.

Zapas wody w zbiorniku na wypadek uszkodzenia w filtrach Tow. Franko-Włoskiego może zaspokoić potrzeby miasta na godzinę 12 godzin.

Dzięki wybudowaniu zbiornika cenę wody dla konsumenta będzie można częściowo obniżyć. Dopływ wody do rur wodociagowych obecnie jest lepszy i równomierny. Koszt budowy zbiornika wyniósł 62 tysiące zł., przy czym na kapno placu, na koszt administracyjny i inne wydatkowane około 10 tysięcy złotych.

Kierownictwo budowy zbiornika spoczywało w rękach inżyniera miejskiego p. E. Wintera przy współpracy inż. Rudzkiego.

Elektryfikacja Będzina należy również do jednych z ważniejszych zagadnień gospodarki miasta.

Obecnie więc dzięki sprawniej działalności miejskiego Zakładu Elektrycznego którego kierownikiem jest p. Wiprzycki zostały oświetlone na wzór europejski ulice Małachowskiego i Marsy. Piłsudskiego. Na ulicy Małachowskiego zainstalowano obecnie na specjalnych słupkach (słupy drewniane nareszcie uprzątnięto) 36 lamp (dotychczas było 12 lamp). Odległość jednej lampy od drugiej od 16—20 mtr. Ulice te przybrały więc obecnie wygląd europejski.

W uroczystości uruchomienia zbiornika wodociagowego i oświetlenia ulicy wzięli udział pp.: prez. Izydorek, wiceprezydent Goc, przedstawiciel Tow. Franko-Włoskiego inż. Wielmatti, przedstawiciel Elektrowni Okręgowej inż. Jacyniec i p. Torbus, inżynier K. Laskowski, Rachnie i Rubinlicht, radny Salski, radna Kosibowiczowa i nacz. Wierowski.

Poświęcenie sztandaru

L. M. i KOL. w MIŁOWICACH.

Liga Morska i Kolonialna w Miłowicach urządziła dnia 8 bm. uroczystość poświęcenia sztandaru.

Program zapowiada: godz. 9,20 rano msza św. w miejscowej kaplicy i poświęcenie sztandaru, po czym odбудzie się wibanie gwoździ oraz wygłoszone zostaną okolicznościowe przemówienia.

Drzazgi

Wysiłki władz

23 lata mieszkańcy miasta Gorlice ciężko pracowali nad odbudową swego miasta zniszczonego pożogą wojny światowej. Właśnie dwa dni temu obchodzili rocznicę tego pamiętnego dnia.

Z tej okazji jedno z pism śląskich zamieściło notatkę, w której m. in. czytamy:

Miasto Gorlice po strasznej burzy wojennej, jaką przeżyło, zdołało się dotychczas odbudować już w 99 proc. i w bieżącym roku przekroczyło liczbę swoich mieszkańców w porównaniu z liczbą z czasów przedwojennych, dzięki wysiłkom władz i mieszkańców miasta.

No, powiedzcie — czy jest gdzieś na świecie druga taka troskliwa „matka”? Wszystko załatwi. Nawet „dziękuję” swoim wysiłkom — powiększy we własnym zakresie liczbę mieszkańców. W tym wypadku zapewne bez dodatkowych opłat... wim.

—(1)—

Przy głośniku

AUDYCJE RELIGIJNE W MAJU.

W ciągu maja Polskie Radio nadaje 16 audycji religijnych, na które ziozą się transmisje mszy św. w niedziele i święta, żałobne nabożeństwa za duszę Józefa Piłsudskiego, nabożeństwa majowe, oraz transmisje z Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego w Budapeszcie.

Transmisje mszy św. w niedziele i święta nadawane będą: dnia 8 maja o godzinie 9,00 — nabożeństwo z Jasnej Góry w Częstochowie z okazji zjazdu b. wychowanków Zakładów Salezjańskich. Kazanie wygłosi ks. prałat Mamulowski. — W czasie nabożeństwa śpiewać będzie chór Instytutu Teologicznego Salezjanów w Krakowie, oraz połączony chór Zakładów Salezjańskich; dnia 12 maja o godz. 10,00 — żałobne nabożeństwo za duszę Józefa Piłsudskiego z Katedry Św. Jana w Warszawie; dnia 15 maja o godz. 9,00 — Msza św. z Kolegiaty Św. Józefa w Kaliszu; dnia 22 maja o godz. 9,00 — nabożeństwo z Kościoła Farnego w Lesznie. Kazanie wygłosi ks. prof. Józef Jasiewicz; dnia 26 maja o godz. 9,00 — nabożeństwo z kościoła Św. Krzyża w Warszawie. Kazanie wygłosi ks. kanonik dr. Jan Szmigielski. Śpiewać będzie chór Świętokrzyski pod kierunkiem ks. prof. Józefa Orszulika, przy organach Eugeniusz Langer; dnia 5 czerwca o godz. 9,00 — nabożeństwo ze Lwowa. Kazanie wygłosi ks. kanonik prof. Michał Klepacz; dnia 6 czerwca o godz. 8,45 — nabożeństwo z Kazimierza nad Wisłą. Kazanie wygłosi ks. prałat dr. Jachimowski.

Nabożeństwa majowe nadawane będą w każdą sobotę o godz. 17,00; dnia 7 maja z Katedry w Kielcach; dnia 14-go maja z Kaplicy Matki Boskiej na Jasnej Górze w Częstochowie; dnia 21 maja z Kościoła w Małopolsce; dnia 28 maja z Ostrej Bramy w Wilnie.

Z okazji Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego w Budapeszcie, Polskie Radio zorganizowało kilkatransmisji: dnia 25 maja o godz. 17,00 — z uroczystego otwarcia Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego na Placu w Budapeszcie. Transmisję przeprowadzą: ks. Michał Rekas i Antoni Bohoziewicz, który specjalnie w tym celu z ramienia P. R. udali się do Budapesztu. Dnia 26 maja o godz. 20,00 nadana będzie transmisja z wielkiej procesji na Dunajem, i dnia 29-go maja o godz. 9,00 Msza św. z Budapesztu, którą celebrować będzie Ks. Kardynał Legat Papieski.

Dwa pododdziały Rentgena w Dąbrowie i Czeladzi

Ubezpieczalnia Społeczna w Sosnowcu ze względu na wygodę ubezpieczonych otworzyła dwa nowe pododdziały Zakładu Rentgena: jeden w Dąbrowie przy szpitalu św. Barbary i drugi w Czeladzi przy szpitalu Ubezpieczalni.

Ponadto Zakład Rentgena w So-

snowcu (na Wawelu) został zaopatrzony w nową aparaturę.

Kierownictwo zakładu Rentgena i jego oddziałów spoczywa w rękach wybitnych rentgenologów dr. Osinickiego i dr. Grabowskiej-Mromlińskiej oraz technika rentgenologicznego p. Wł. Mikołajczyka.

XVII zjazd delegatów oddziałów związku strzeleckiego powiatu będzińskiego

W dniu 8 br. o godzinie 11-tej odbył się XVII-ty Powiatowy Zjazd Delegatów Oddziałów Z. S., w którym wzięli udział przedstawiciele władz, organizacyj, członkowie zarządu i komendy powiatu, komendanci kompanii, prezesi, komendanci, delegaci oddziałów męskich i żeńskich, członkowie Towarzystwa Przyjaciół.

Porządek obrad zjazdu jest następujący: 1) zagajenie i wybór prezydium 2) przemówienia przedstawicieli i gości 3) odczytanie protokołu z XVI zjazdu 4) sprawozdania zarządu, komendanta i komisji rewizyjnej 5) dyskusja i uchwalenie absolutorium u-

stępującemu zarządowi 6) wybory zarządu komisji rewizyjnej i delegatów na podokręgowy zjazd w Katowicach 7) zatwierdzenie planu dalszej działalności 8) zatwierdzenie planu gospodarczego na rok 1938-39 9) wolne wnioski.

Obrady odbędą się w sali resursy 3 Maja, poprzedzone nabożeństwem obywatelskim w Dąbrowie przy ulicy odprawionem o godzinie 9 m. 30 w parafialnym kościele.

Posiedzenie rady M DĄBROWY.

Dziś o godz. 19 ej odbędzie się posiedzenie rady miejskiej w Dąbrowie. Porządek obrad zapowiada: zatwierdzenie budżetu dodatkowego na rok 1937/38, ustalenie norm diet i kosztów podróży dla przedstawicieli gminy; uchwalenie dodatkowego wynagrodzenia dla prezydenta i wiceprezydenta w okresie roku budżetowego 1938/39; zaliczkowy zwrot podatku specjalnego; kupno praw do 15/16 części działki gruntu zajętej pod targowicę miejską; uzupełnienie komisji do spraw emeryt. II instancji; rewizja aktu upaństwowienia gimnazjum miejskiego i uchwalenie budżetu miasta na r. 1938/39; wnioski i interpelacje.

—oOo—

Pracownicy miejscy NA CELE KULTURALNO - OŚWIATOWE.

Delegacja pracowników miejskich w osobach pp.: nacz. J. Placka, nacz. Wierowskiego i nacz. J. Dębskiego wpłaciła 1450 zł. na cele kulturalno - oświatowe pułku stacjonowanego w Będzinie. Pieniądze wpłacono na ręce płk Szweda.

Należy zaznaczyć, że powyższa suma wpłacona została przez deklarację w imieniu wszystkich pracowników miejskich magistratów: Sosnowca, Będzina, Dąbrowy i Zawiercia.

Wiosna wymaga specjalnej pielęgnacji urody

Pięgi radykalnie usuwa KREM ORCHIDEA względnie KREM AKACJOWY
Zapobiega ich tworzeniu KREM CYTRYNOWY
Skórę odmładza rewelacyjna odżywka „HEMOGLOBIN“
Zmarszczki usuwa KREM RADOHORMONOWY
Cere ochrania KREM NAJDELIKATNIEJSZY

„SWIT“ Laboratorium Kosmetyków Higienicznych
Dr. J. Switalskiej
Warszawa, Aleje Ujazdowskie 37
tel. 8.92.77

Preparaty do nabycia w pierwszorzędnym drogeriach i perfumeriach.

Poświęcenie sztandaru HARCERSKIEGO W SOSNOWCU.

Kolo przyjaciół harcerzy 32 ZDH, przy Liceum pedagogicznym i szkole ćwiczeń w Sosnowcu urządza w dniu 8 bm. pod protektoratem pp.: starosty Romana Walewskiego, p. Józefa Kaczkowskiego, dyrektora Władysława Mazura, uroczystość poświęcenia sztandaru harcerskiego.

Program uroczystości przedstawia się następująco: Godz. 9 — Zbiórka drużyny i pocztów sztandarowych na placu szkolnym Liceum pedagogicznego i szkoły ćwiczeń w Sosnowcu, Wawel 1. Godz. 9.20 — Raport. Godz. 9.30 — Odmarsz do kościoła parafialnego w Nowym Sielcu. Godz. 10 — Msza święta i poświęcenie sztandaru. Godz. 11 — W sali gimnazjum nee Liceum pedagogicznego zagajenie, przemówienia okolicznościowe, wręczenie sztandaru, wbijanie gwoździ oraz wpisywanie się do złotej księgi pamiątkowej.

Wojna dwóch wsi

Cios siekierą w głowę

Pomiędzy młodzieżą wiejską wsi Zawadka i Zależe k. Krzywopłotów, odbyła się „wojna” przy użyciu kamieni, przy czym jeden z grupy zależaków otrzymał cios w głowę.

Po walce, 19-let. Walenty Grzanka z Zawadki chcąc pomścić kolegę, na padł w polu na mieszkańca Zależy, 18 letniego, Zygmunta Kalarusa i niebezpiecznie uderzył go siekierą w głowę. Okazało się, że Kalarus pobity został niewinnie, gdyż w „wojnie” w ogóle u-

działu nie brał.

Sąd skazał Grzankę na rok więzienia.

Zw. b. ochotników wojennych POWSTAŁ W DĄBROWIE.

W Dąbrowie odbyło się otwarcie oddziału związku b. ochotników armii polskiej. W uroczystości wzięło udział około 160 osób z przedstawicielami: starostwa powiatowego w osobie starosty z kierzynskiego, kapitana dr. Jurowa, zarządu miejskiego i rady miejskiej Dąbrowy, policji państw., przedstawicieli pokrewnych związków z terenu Dąbrowy i okolic i członka zarządu głównego z Warszawy kpt. Piotrowskiego na czele. Uroczystość otworzył prezes p. Miazek. Zgromadzeni na wstępie uczcili pamięć Wielkiego Marszałka sp. Józefa Piłsudskiego przez powstanie i jednominutową ciszę.

Następnie przemawiał starosta powiatowy. Z kolei wygłosił przemówienie kpt. Piotrowski i kpt. Nowakowski. — P. Hertes, skarbnik oddziału związku b. ochotników A. P. z Sosnowca odczytał rezolucję hołdowniczą do zarządu głównego w Warszawie. W czasie skromnego podwieczorku Herta Żywicówna i Adaś Pawlik deklamowali.

Niezrzeszeni ochotnicy z lat 1914-1921 proszeni są o gremialne zapisywanie się do związku, który mieści się w Dąbrowie przy ul. Kr. Jadwigi nr. 43 (świećlica miejska). Sekretariat czynny jest w każdy poniedziałek i piątek od godziny 18 do 20-ej. Adres dla korespondencji: Dąbrowa — kop. „Paryż” p. Czeka Stefan.

—o:—

O naprawę mostów W CZELADZI.

Przy ul. Bytomskiej na rzece Czarnicy w Czeldzi położony jest most, który uległ ostatnio poważnemu zniszczeniu. Most łączy trałtową ulicę, którą codziennie przejeżdża setki pojazdów na Górę Śląsk. Ostatnio ograniczono przewóz towarów przez most do 2 ton, w obawie przed katastrofą.

Nie wszystkie jednak pojazdy przestają gą wydane rozporządzenia i przewożą większe ciężary. W podobnym stanie znajduje się również mostek przy ulicy Kilińskiego. Oba te mosty wymagają niezwłocznej naprawy.

—:O:—

— ZE ZWIĄZKU PAŃ DOMU w SOSNOWCU. Dziś o godz. 16 w sali Stow. Techników (3-go Maja 23) odbędzie się miesięczne zebranie, na którym p. Przybyłkówna, ogrodniczka miejska wygłosi pogadankę n. t. „Zdobienie okien i balkonów”, a. G. Kwapiszewska powie o Dietetyce wiosennej.

Następnie p. Kuźińska urządzi pokaz pasteryzowania mleka i na zakończenie p. Zenicka poda przepisy przetworów z mleka oraz przygotuje do wypróbowania parę potraw z sera.

— Z SOSNOWIECKIEGO KLUBU TOWARZYSKIEGO. Wybrany na walnym zgromadzeniu w kwietniu tr. zarząd klubu ukonstytuował się następująco: prezes — marsz. Antoni Bogucki, wiceprezesi — dyr. Kazimierz Gadomski i dyr. Eugeniusz Michałowski, skarbnik — prof. Wilhelm Wittenberg, sekretarz — sędzia Tadeusz Walowski i członkowie zarządu — dyr. Waldemar Ziłlinger i dr. Karol Zahorski.

— ZW. PODOFICERÓW REZERWY W SOSNOWCU. Na ostatnim zebraniu miesięcznym Zw. podoficerów rezerwy kół Pogoń omówiono szereg spraw organizacyjnych. Między innymi postanowiono nawiązać kontakt ze społeczeństwem zamieszkałym na Pogoni, przy czym w związku z tym urządzane będą wykłady z OPL. oraz na inne tematy. Ponadto postanowiono powołać do życia Rodzinę rezerwistów. Organizacyjne zebranie odbędzie się dnia 8 bm. o godz. 17

Podpisanie umowy zbiorowej z brukarzami w Zagłębiu

Wezoraj, w inspektoracie pracy w Sosnowcu odbyła się konferencja w sprawie ustalenia plac brukarzy w Zagłębiu.

W wyniku konferencji podpisana została umowa, regulująca place bru-

karzy.

Uzyskali oni podwyżkę zarobków w wysokości 5 gr. na godzinę.

Obecnie brukarze zarabiają będą po 1.30 zł. lub 1.50 zł. na godzinę, a t. zw. ubijacze po 85 gr. na godzinę.

RESTAURACJA — KABARET — BAR — DANCING

„SAVOY“

Sosnowiec, ul. 3-go Maja 8.

Tel. 61-591.

Podziemia tel. 61-304.

Od 1 maja 1938 r.

Nowość dla Zagłębia.

Wszechstronny, urozmaicony program

BALETO

PIĘĆ MŁODYCH, PIĘKNYCH DZIEWCZĄT

UWAGA: Wkrótce wystąpi w „Savoyu” DUO SUTTH, Polacy, którzy przejechali triumfalnie całą Europę z baletem PARNELLA jako jego główną atrakcją.

Wiadomości bieżące

Czwart.
4
Maj

Dziś: Pięta V

Jutro: Janka

Wschód słońca: 4, 0

Zachód słońca: 7,00

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU

Grube ryby

Organizacja młodzieży pracującej w dział okręgowy Zagłębia Dąbrowskiego w Sosnowcu, wystawia nieodwołalnie ostatecznie raz komedię Michała Bałuckiego pt. „Grube ryby” w teatrze miejskim w Sosnowcu w dniu 8 bm. o godz. 20 ej.

Jednocześnie pragnąc udostępnić młodzi szkolnej poznanie tego arcydzieła repertuaru klasycznego teatru polskiego, w dniu 8 bm. „Grube ryby” zostaną odegrane o godz. 11.30 na poranku w sali teatru miejskiego w Sosnowcu.

Ceny biletów na przedstawienie wieczorowe od 50 gr. do 2 zł., na poranek od 10 groszy do 70 groszy.

Olsadę komedii stanowią pp.: Danuta Cholewicka, Olga Konieczkówna, Wanda Zilingerówna, Arkadiusz Cieślak, Stefan Fularski, Wacław Kalisz, Franciszek Miłka, Kazimierz Nawrocki i Karol Stankiewicz. Przedprzedaż biletów poczynając od dnia 6 bm. w księgarni Wł. Czechowskiego przy ul. 3 Maja w Sosnowcu.

DYŻURY NOCNE APTEK W SOSNOWCU.

Dnia 5 maja nocne dyżury pełnią następujące apteki:

Rogowski, Małachowskiego 12

Dawiskibowej, Piłsudskiego 18

Kupferbluma, Nowopogońska 25

— ZEBRANIE RODZINY REZERWISTÓW W SOSNOWCU. Dnia 7 bm. o godzinie 18 w sali straży pożarnej fabryki Schöna odbędzie się zebranie organizacyjne członków Rodziny rezerwistów.

DO KAPIELI I MYCIA polecamy aromatyczne „mydło Kołontaj”, które dzięki swej łagodności i sianej pianie zastępuje drogie mydła toaletowe.

— ODZNACZENIE. P. Biskupski Bolesław z Dąbrowy został odznaczony Medalem Niepodległości za pracę niepodległościową.

— ODCZYT. Okręgowy zarząd tędzińskiego Katolickiego Stowarzyszenia Kobiet, zawiadamia mieszkańców Sosnowca i okolic, że w sobotę i niedzielę odbędą się dwa odczyty p. dr. fil. M. Śliwickiej-Zarzeckiej.

Pierwszy z tych odczytów pt. „Zadanie chwili obecnej” odbędzie się w sobotę 7 bm. o godz. 19 w sali Izby Przemysłowo-Handlowej w Sosnowcu za zaproszenia mi. Drugi w niedzielę 8 bm. o godz. 16 w domu katolickim przy ul. Mościckiego w Sosnowcu pt. „Nieznani wychowawcy”.

— INTERESUJĄCY ODCZYT. Staraniem sekcji górniczej Towarzystwa Naukowej Organizacji wygłosi inż. Alfred W. Kwieciński odczyt pod tytułem „Deficytowy” eksport węgla, w którym wyświełli znaczenie tak zw. „deficytowego” eksportu dla przemysłu węglowego. Odczyt ten odbędzie się w piątek dnia 6-go bm. o godz. 18.30 na sali odczytowej domu oświatowego, Katowice, ul. Francuska 12.

— PIELGRZYMKA DO CZĘSTOCHOWY. Pielgrzymka majowa do Częstochowy wyjeżdża z Katowic napewno w niedzielę 8 bm. o godz. 6.41. Postój w Sosnowcu. Cena udziału wynosi 4.20 zł. — Zgłoszenia przyjmują jeszcze: w Katowicach Liga Katolicka, 3 Maja 30. W Sosnowcu — Biuro Podróży „Orbis” 3-go Maja 23.

— ZARZĄD KOLA Nr. 1 LOPP. „ŚWIĘTE MIĘSCIE” W DĄBROWIE podaje do wiadomości swych członków, że p. Józefa Kozłowska upoważniona została do inkasowania z dniem 1 maja br. składek członkowskich.

Uroczystości 3-majowe w Zawierciu i Olkuszu

Onegdajsze święto narodowe w Zawierciu, którego organizacją zajmowała się tu Polska Macierz Szkolna — wypadło nadzwyczaj imponująco. Połączone ono zostało z uroczystościami św. Floriana, które w tym dnia obchodzą straż pożarna miejscowego gminu.

Rano o godz. 6 m. 30 święto zapoczątkowane zostało hejnałem odegranym z wieży kościoła parafialnego. O godzinie 9 odprawione zostało nabożeństwo dla szkół, o godz. 10 m. 15 dla szerokiej warstw społeczeństwa. W nabożeństwie tym wzięli udział przedstawiciele wszystkich władz i instytucji, liczne organizacje i stowarzyszenia przybyły ze sztandarami.

Po nabożeństwie odbyła się defilada na ulicy 3 maja, którą przyjął starosta mgr. E. Trznadel i komendant garnizonu major Marech.

W defiladzie wzięły udział: organizacje i stowarzyszenia, oddziały p. w. i w. f., kompania obrony narodowej oraz straż pożarna wraz ze swymi taborami.

Po defiladzie odbyła się w starostwie dekoracja, odznaczonych krzyżami zasługi, zaś poszczególne strażnice udały się do swych remiz.

Miejska straż pożarna zebrała się w dużej sali remizy własnej przy ul. Pierackiego. Tu do zebranych przemówienie okolicznościowe wygłosił prezes straży p. Jan Kania.

Następnie odbyło się skromne śniadanie strażackie.

W godzinach po południowych zorganizowany został przez Powiatowy Komitet P. W. i W. F. bieg narodowy.

Wieczorem w Domu Ludowym przy licznie wypełnionej sali odbyła się akademicka koncert, stojąca pod każdym względem na wysokim poziomie.

Słowo wstępne wygłosił ks. kanonik B. Wajzler, następnie chór Państwowego Gimn. Koedukacyjnego odśpiewał kilka okolicznościowych pieśni, uczniowie tej szkoły wykonali tańce góralskie, uczennice tańce rytmiczne „Żniwiarki”.

Na szczególne wyróżnienie zasługują tu występy młodych artystów sekcji krakowskich. Przede wszystkim z grupy tej p. Witold Kałka odegrał pięknie na skrzypcach przy akompa-

niamencie p. M. Hoffmana parę utworów, a następnie p. Irena Piszczkówna utalentowana śpiewaczka odśpiewała miłym i czarującym swym głosem nia i Zosie, Golla: Ach! dziwnie drży. Niewiadomskiego: Serenadę przechodzącego Geigrena: Bławatek, Szopena: Żal i Moniuszki: Groźną dziewczynę i Prząśniczkę.

Za wszystkie swoje pieśni wykonał naczyni nagrodzona została burzą o klasków.

W ciągu dnia odbywała się zbiórka uliczna na „Dar Narodowy”, na domach powiewały flagi narodowe.

Olkusz wraz z powiatem olkuskim obchodził uroczystości. We wszystkich miejscowościach urządzono capstrzyki wieczorem w dn. 2 bm. z orkiestrami i przy lampionach. — W dniu 3-im maja odbyły się uroczyste nabożeństwa, przemówienia i pochody.

W Olkuszu przemówienie na rynku (z balkonu Magistratu) wygłosił prof. Ryś.

W defiladzie, którą odebrał p. starosta wraz z powiat. komendantem PW i WF., brały udział wszystkie organizacje olkuskie.

Wieczorem zespół amatorski z udziałem uczniów gimnazjum olkuskiego pod reżyserią prof. Mitki, odegrał

Cwiczenia wojskowe REZERWISTÓW.

W Sosnowcu zostały rozplakowane obwieszczenia o powołaniu podoficerów i szeregowców rezerwy na ćwiczenia w roku budż. 1938-39 z rozkazu Pana Ministra Spraw Wojskowych z dnia 4.4. 1938 r. o powszechnym obowiązku będą powołani w roku budż. 1938-39 na zwyczajne ćwiczenia wojskowe, ci podoficerowie i szeregowcy rezerwy, którzy otrzymają imienne karty powołania.

Ponadto podlegający powołaniu na ćwiczenia wojskowe wszyscy podoficerowie i szeregowcy rezerwy, którzy z jakichkolwiek powodów nie odbyli ćwiczeń w ubiegłym.

Czas trwania ćwiczeń dla każdego z powołanych rezerwistów zostanie określony w karcie powołania.

sztukę Nowakowskiego pt.: „Gałązka rozmarynu”. Przedstawienie poprzemówienie dr. Łapińskiego o znaczeniu Konstytucji 3-go maja.

W ZĄBKOWICACH.

W pochodzie do kościoła w Ząbkowicach wzięły udział wszystkie organizacje ze sztandarami, młodzież szkolna i społeczeństwo. Sumę celebrował ks. dziekan J. Pluciński, kazanie wygłosił ks. prefekt Piątek ze Strzemieszyc. Po sumie pochód powrócił do Domu Ludowego, gdzie przemówienia wygłosili: inż. E. Mizgier-Chęćnacki i K. Wyględacz. Po tym odbył się poranek młodzieży szkolnej.

O godz. 7 wieczorem rozpoczęto akademie hymnem narodowym, wykonanym przez orkiestrę KPW. Odczyt o konstytucji 3 maja wygłosił Wł. Berek, nawołując do zjednoczenia całego Narodu. Z uczuciem deklamowały: p. Lorencówna wiersz „Bija dzwony” i p. Gatkiewiczówna wierszyk „3 Maj”. Mandoliniści pod kierunkiem p. Sikorskiego odegrali kilka piosenek ludowych. Jednym z efektowych numerów programu był koncert orkiestry K. P. W. pod batutą J. Zielińskiego. Z entuzjazmem publiczność oklaskiwała artystyczny balet ząbkowski w układzie p. Spalkowskiej-Rykalowej. Werbel domowy, wystawiony w opracowaniu muzycznym ze śpiewami i tańcami, przez KSM. był nagrodzony łezkami oklaskami. Do puszek PMS. zebrano około 60 zł.

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.

Czwartek, 5 maja.

6.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muzyka — płyty. 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka — płyty. 8.00 Audycja dla szkół. 11.15 „Polska w polonezach Chopina”. 11.40 Płyty. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.00 Audycja południowa. 13.00—15.30 Przerwa między programem z Katowic. 15.30 Wiadomości gospodarcze. 15.45 Rozmowa muzyczna z młodzieżą. 16.15 Koncert z Wina. 16.50 Pogadanka aktualna. 17.00 Wiedza i książka. 17.15 Od Aten do Bayeruth — audycja z Poznania. 17.50 Poradnik sportowy. 18.10 Skrzynka ogólna. 18.25 Program na jutro. 18.35 Audycja dla młodzieży wiejskiej. 19.00 Oryginalny Teatr Wyobraźni. 19.40 Recital wiończelowy. 20.00 Pogadanka aktualna. 20.10 Miasteczko — koncert rozrywkowy. 21.45 Z naszego warsztatu — szkice literackie. 22.00 Koncert kameralny. 22.50 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. 23.50 Polskie wio — odczyt.

KATOWICE.

Czwartek 5 maja.

11.40 Płyty gramofonowe. 13.00 Koncert żywych. 13.15 Muzyka taneczna. 13.35 Wiadomości bieżące. 14.35 Płyty. 15.10 Wiadomości sportowe. 15.15 Recital fortepianowy. 15.40 Program na jutro. 18.45 Lekcja języka polskiego. 23.50 Płyty.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.

Piątek 6 maja.

6.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.20 Gimnastyka. 6.40 Płyty. 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Płyty. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 Przerwa patrz program z Katowic. 11.40 Szwedzkie pieśni ludowe. 11.57 Sygnał czasu z Krakowa. 12.00 Audycja południowa. 13.00 Przerwa. 13.35 Wiadomości gospodarcze. 13.45 Pogadanka. 16.00 Rozmowa z chórami. 17.00 Odczyt. 17.15 Recital fortepianowy. 17.50 Przegląd wydawnictw. 18.10 Wiadomości sportowe. 18.10 Płyty. 18.30 Program na jutro. 18.35 Audycja dla wsi. 19.00 Zemsta komedia Al. Fredry. 20.30 Płyty. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Koncert symfoniczny. 22.10 Pogadanka. 22.50 Wiadomości dziennika wieczornego. 23.00 Patarz program z Katowic.

wi Jędrzejkiewiczowi w Częstochowie. Ppor. Jędrzejkiewicz, który rozpoczął niedawno 98 rok życia, wyraził chęć słuchania radia i obecnie — dzięki darowi Klubu Dziennikarzy Radiowych Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego — marzenia jego urzeczywistnia się.

Miliony zbryzgane krwią

Sensacyjna powieść obyczajowa

122)

— Daremnie sililibyście się na jakąkolwiek obronę — ciągnął dalej urzędnik — nie tylko schwytaliśmy was na gorącym uczynku, ale wiemy nawet, coście robili dziś wieczorem: w jaki sposób i dlaczego popełniliście tę zbrodnię.

Didier wysłuchał słów urzędnika z niezmierzonym spokojem.

Jedna myśl go ogarnęła w zupełności.

— Jestem zgubiony... jestem zgubiony...

Znal zbyt dobrze ciotkę, ażeby wieść, iż ona mu nigdy tego nie przebaczy, że nie będzie miała litości dla niego, że go odda całkiem w ręce sprawiedliwości.

— Zgubiony jestem... To nieszczęście, no tym może śmierć, również ohydna na rusztowaniu... a przynajmniej na galerach, życie sromotne! O! nigdy! nigdy!

I nagle z energią, jakiej się po nim nikt nie spodziewał, wydarł się z rak agentów, wyrwał jednemu z nich rewolwer i strzelił do siebie wprost w serce.

Padł obok ciała Klary, nie wyrzekłszy ani słowa.

Wśród ogólnego zdumienia, Kalikst uśmiechnął się złośliwie i pomyślał:

— Głupiec! zabija się... Daje mi tym obronę lepszą... Postaramy się dużo złożyć na jego rachunek.

Marechal rzucił się na ciało Didiera.

— Nędzniku! wyznaj przynajmniej przed śmiercią, że to ty jesteś zabójcą mego brata.

Didier na wół otworzył oczy, a twarz jego przez chwilę przybrała wyraz okrutnej wzdąry. Potem oczy mu się zamknęły i na twarzy roztoczyła się martwota trupia.

Umarł, zabierając ze sobą tajemnicę.

Daniel podniósł Marechala, mówiąc doń:

— Nie bój się niczego, niewinność twoja wyjdzie sama przez się na jaw. Ten hulaj, co żywy pozostał, zna prawdę i będzie musiał ją wyjawić.

I wskazał na Kaliksta, który się cofnął raptownie, jak gdyby mu Daniel rozprawił.

— Godzina nastąpiła, ażeby wszy-

stko wyjaśnić — ciągnął dalej Daniel — i tu właśnie musimy złożyć dowód przekonywający o twojej niewinności.

I zwracając się do naczelnika policji, odezwał się:

— Czy pozwala mi pan spełnić cośmy zamierzali zanim przybyliśmy do tego domu?

— I owszem — odpowiedział urzędnik — i bardzo byłbym rad, gdybym mógł stwierdzić niewinność pana Marechala Desroches. Mów pan!

— Panowie — wyrzekł Daniel bardzo powoli — jeden tylko dowód poważny istniał przeciw memu przyjacielowi Marechalowi Desroches: diament, znaleziony w ranie jego brata...

Marechal zasłonił twarz, płacząc.

— Wiecie panowie — ciągnął dalej Daniel — że gdy tu obecni panowie Martin i Finet aresztowali mego przyjaciela, stwierdzili, że oprawa pierścienia była pusta.

— To prawda — odrzekli obaj agenci.

— Stąd wyciągnięto wniosek, że wina Marechala musi być niewątpliwie udowodniona. Otóż ja panom dowiodę, że to nit był ten sam diament.

Kalikst zachwiał się na nogach.

— Ho! ho! mój panie — zawołał Daniel do niego — wcale się nie spodziewałem, ażeby wasze sztuczki zostały odkryte!...

No, nie rób takiej głupiej mmy, do diabła! Choć unieję znoś ten ios, który sobie sam zgutowałeś!

— Ale zacznym dalej opowiadanie.

Lat temu około trzech, znalazłszy dwa ładne czarne diamenty, kazałem je oprawić w dwa podobne do siebie pierścienie i posłałem jeden z nich memu przyjacielowi, Marechalowi Desroches, drugi, córec mego ojczyma, pannie Adriannie Lardinois.

Przyjaciel mój strzegł pilnie tego klejnotu i panna Lardinois również strzegła, ale naraz diament jej zapadł.

Jakkolwiek bolesne jest to wyznanie, zmuszony jestem dodać, że pierścienek pannie Lardinois został zabrany przez jej ojca, który go dał swej kochance.

I jeżeli dziś przyszedłem do panny de Cressenville, to po prostu, ażeby ją poprosić o zwrot tego pierścienka i upewnić się w ten sposób o trafności moich podejrzeń; znacie panowie wypadki, które mi nie pozwalały złożyć tej wizyty. Nie mogę więc wam powiedzieć, czy panna Klara posiadała czy nie pierścienek z czarnym diamentem; ale twierdząc, że musiała taki posiadać.

Wszak pamiętacie panowie Martin i Finet, że przed aresztowaniem mego przyjaciela, musieliście z nim stoczyć walkę?

— Najzupełniej — odrzekł Finet — pan zamierzył się na mnie szpadą...

— I byłby elegancko nadział mego kolegę — dodał Martin — gdybym go nie był kropnął porządnie w rękę kijem...

d.c.n.

Ofiara złożona Matce Boskiej

Tajemniczy milioner na licytacji słynnego diadem szmaragdowego w Meksyku

W meksykańskim mieście Popayan odbyła się licytacja części słynnego diadem szmaragdowego, zdobiącego figurę Matki Boskiej w tamtejszej katedrze i zwanego „Koroną Andów”.

Uzyskana ze sprzedaży szmaragdów suma miała posłużyć do przeprowadzenia bardzo pilnego i koniecznego remontu katedry, która grozi zawaleniem się.

W licytacji wziął udział jakiś nieznany nikomu w mieście cudzoziemiec, który przeliczył wszystkich jubilerów pragnących bardzo nabyć szmaragdy i kupił całą kolekcję za sumę 553.000 dolarów.

Po załatwieniu wszystkich formal-

ności związanych z kupnem drogocennych kamieni, nabywca oświadczył, że działa w imieniu pewnego milionera, który pragnie nazwisko swoje zachować w tajemnicy i który apoważił go do ofiarowania nabytych szmaragdów z powrotem cudownej figurze Matki Boskiej.

Tajemniczy ofiarodawca był przed 40-tu laty w mieście Popayan i modłał się przed cudowną figurą, postanowił sobie, że jeżeli zdoła kiedyś wyrwać się z bardzo nędznych warunków życia,

w jakich się wówczas znajdował i je-

żeli potrafi stać się bogatym człowiekiem, złoży ofiarę cudownej Matce Boskiej.

Dowiedziawszy się o licytacji klejnotów zdobiących figurę Matki Boskiej w Popayan, milioner zaraz zdecydował, że klejnoty te nabydzie tylko po to, aby je ofiarować z powrotem Matce Boskiej.

Piękny ten czyn wywołał wśród świata katolickiego wielkie wrażenie. Nazwisko milionera pozostało tajemnicą, bez śladu też zginął jego wysłannik, który brał udział w licytacji.

Publiczne premiowanie książeczek PKO.

Dnia 30 kwietnia 1938 r. odbyło się w PKO. 12-te publiczne premiowanie książeczek na wkłady oszczędnościowe premionowane serii III-ej.

W premiowaniu brały udział książeczki, na które wniesiono wszystkie wkładki za ubiegły kwartał w terminie do dnia 2 kwietnia 1938 r.

Przebieg po zł. 1000 — padły na nr. nr.: 181875 186692 192056 192207 215585 231269

Premie po zł. 500 — padły na nr. nr. 150234 156503 159505 162386 164498 165091 167076 167587 169967 177417 181420 181997 185202 198165 193521 194569 197402 197736 197796 198553 201251 202362 202495 205225 266216 211320 212707 216139 218166 228081 239031 245052 249634 249848.

Premie po zł. 250 — na nr. nr. 150753 150999 151598 151771 151629 153444 154885 155119 155527 161512 161799 162369 162681 164437 165300 165655 167276 168594 175273 176654 177615 177748 180224 179535 169459 169789 169875 171818 172156 172519 179844 179883 182265 181282 182349 182786 183618 183651 185701 184305 185355 185894 1866469 188182 188695 190645 190935 191792 194795 195278 193424 195567 196453 197372 204938 204432 207767 208465 211191 215369 198843 206663 200774 201354 201546 203791 204038 204432 207767 208456 211191 215363 215362 216127 217366 217411 217569 219475 222333 222697 223961 227094 228270 230149 230231 234371 236313 236511 236729

236740 237167 237777 273968 238666 238752 239211 240355 240680 242457 247310 251659.

Poza tym padła 326 premii 100 złotych.

Po raz drugi padły premie na następujące książeczki:

Zł. 500. — na nr. nr.: 197402 211320.

Zł. 250 na nr. nr. 171818 195278 136453 208456 265511.

Zł. 100 na nr. nr. 152088 171924 171978 174180 177297 179416 180772 181853 182320 194742 201738 206845 207405 221297.

Ogółem padło 464 premii na łączną kwotę zł. 80600.

O wylosowanych premiach właściciele książeczek są powiadomieni listownie.

Należy zaznaczyć, że zasadą wkładów oszczędnościowych premiowanych serii II-ej jest stały wzrost liczby premii w miarę wzrastania wkładów na książeczce, przy czym po otrzymaniu premii książeczki nie tracą wartości, lecz nadal biorą udział w następnych premiowaniach, pod warunkiem regularnego opłacania dalszych wkładów.

Książeczki serii III-ej, na które padły premie w poprzednich premiowaniach, dotychczas nie podjęte:

Zł. 250 — na nr. 287296.

Zł. 100 — na nr. nr.: 152581 161591 171818 175478 182593 186676 221277 217648 215865 234574 236891 288658.

NA WESOŁĄ NUTRĘ

Pomysłowy inkasent

Była północ, kiedy schodami wracałem do swego mieszkania. Nagle serce za-marło we mnie z przerażenia. Z ciemności wyrósł jakiś postać w biele.

— Kto tu? — krzyknąłem.

— To ja! — odpowiedział mi gruby znajomy głos. — Nie krzyż pan, bo się obudzę.

Wyjąłem zapalki i zaświeciłem. Przedemną stał sąsiad, pan Kaltman w długiej, nocnej koszuli?

— Co pan tu robi? — spytałem zdumiony.

— Lunatyk jestem! — mruknął. — Nie budź mnie pan, psia krewo.

— Przecież pan nie śpi. Chodzi pan!

— To co, że chodzę? Pan nie wie, że lunatyk chodzi przez sen? Księżyc mnie przyciąga, to muszę chodzić.

— Lunatyk wychodzi. Ja wolę drzwi zamknąć. Bezpieczniej. Oknem można wypaść i się zabić.

Byłem coraz bardziej zdziwiony.

— Przecież pan jest zupełnie przytomny, panie Kaltman.

— A co pan chciał? Żebym już był wariat? Żebym ryzykował życie i łaził po gzymsach? Lunatyk jeszcze nie jest idiotą! Jak mnie księżyc przyciąga, to dlaczego mam wyjść do niego przez drzwi?

Cała historia wydała mi się podejrzaną. Kaltman nie robił na mnie wrażenia lunatyka. Więc po co schodzi ze schodów w nocej koszuli.

dów w nocej koszuli.

— Panie Kaltman! — oświadczyłem prosto z mostu. — Pan coś kręci! Po-wiedz pan po co pan wychodzi w koszuli? Co to za maskarada?

Mój sąsiad przez chwilę milczał, wreszcie zdecydował się.

— Powiem panu całą prawdę. Wcale nie jestem lunatyk.

— Tylko co?

— Mnie się należą pieniądze w jednym nocnym dancingu i codziennie o północy, muszę chodzić na inkaso, żeby cośkolwiek odebrać.

— Wiece o z tego?

— Więc mnie nie stać, żeby codziennie płacić dozorem dwa razy za bramę. Rozumie pan?

— Nie bardzo.

Jestem lunatyk, to ja śpię. A jak śpię, jestem lunatyk, to ja śpię. A jak śpię,

— Pan słabo myśli. Przecież jak ja to przez sen nie mogę dać pieniędzy. Do zorca ze strachu przedko mi otwiera i ja nie potrzebuje nie płacić.

— I dlatego pan wychodzi w koszuli na ulicę? Przecież pan może się przebrać.

— Nie bój się pan. Proszę spojrzeć.

Pan Kaltman zakasął koszulę. Pod koszulą był kompletnie ubrany. Garnitur, sweter jesienka.

— Za bramą — wyjaśnił ściszonym głosem — wyświadczyłem ci usługę, a ty nie płacisz mi.

Przepowiednie astrologiczne DLA URODZONYCH W DNIE 5 MAJA

5 maja urodzeni — przybyli na świat pod wpływem gwiazdy Byka — która obdarzyła usposobieniem denerwującym i chełwym, materialistycznym, łatwo ulegającym wpływowi otoczenia, cechuje ichupartostą, brak dyceji, łatwo poddają się rozpacz, w życiu rodzinnym miewają spory, przez co małżeństwo nie jest dla nich rajem. Lubią samotność, czasami wpadają w smutek i depresję, przenikają tajemnice przyrody, chętnie pracują w rolnictwie i gospodarstwie oraz lubią przebywać na powietrzu. Życie ich na ogół będzie niebogie, lecz w pełnym dostatku, a dzięki oszczędności biedy nie zaznają i laski od nikogo żądać nie będą. W pracy niezależnej mogą liczyć na powodzenie, a przy dobrych chęciach osiągną pożądaną cel. Będą przechodzić okres walk i ciężkich warunków życia, przez co zniechęca się do życia i wpadają w depresję, z powodu czego usposobienie się apatycznie. Po opanowaniu skłoni do zmiany im się ku lepszemu, a w starszych swoich latach zaznają większy dostatek i spokojniejsze życie.

Największy wpływ na ich los życia, charakter i przeznaczenie wywiera Saturn, szczęśliwy miesiąc listopad, daty dnia 5, 12, 19, 26 liczby loteryjnej 1 3 2 0 2.

Organizm ich skłonny jest do chorób płuc, przeziębienia gardła, dyfterii, nerki i bólów wątrobianych. Powinni wystrzegać się picia zimnych płynów.

W roku panowania planety Jowisza spodziewać się mogą zmiany zamieszkania lub przesiedlenia do innej miejscowości, z czego będą zadowoleni.

*****

Panie Domu, pamiętajcie!
Każdy sklep
sprzedający znane z dobroci
gilzy, Diza fabryk. A. J. PŁAZAK
Sosnowiec, Wielka 24

dodaje bezpłatnie
1 szklankę cienką (do 10 pudełek
wzgl. piękne kaselki, albumy zakopciańskie,
— Unikajcie naśladowców! —

*****

Zawody strzeleckie
STRAŻY POŻARNEJ W DOBIESZOWICACH.

Nowozałtwierdzony zarząd stowarzyszenia Ochotniczej Straży Pożarnej w Dobieszowicach zorganizował zawody strzeleckie o mistrzostwo straży macierzystej o oznakę strzelecką oraz eliminacyjne do zawodów rejonowych i powiatowych organizowanych przez będzieski oddział powiatowy związku straży pożarnych. W zawodach wzięli udział wszyscy strażacy dobieszowiczcy.

Wyniki tych zawodów są następujące:

Mistrzostwo straży macierzystej uzyskał p. Józef Lisik, osiągając 68 na 100 możliwych punktów, z karabinku małokalibrowego, na odległość 50 metrów, z postawy leżącej bez podpórki do tarczy 20x14 cm, tak zwanej „olimpijki” wicemistrzostwo zaś uzyskał p. Paweł Dąbecki pkt. 65, II wicemistrzostwo p. Feliks Rogalski pkt. 62.

Zespołowe mistrzostwo straży dobieszowickiej osiągnęli następujący skład zawodników pp.: Lisik Józef, Dąbecki Paweł, Rogalski Feliks, Trefon Piotr i Rogalski Franciszek łącznie punktów 303 na 500 możliwych, wicemistrzostwo zaś pp.: Przyłeki Józef, Lisik Ludwik, Gutala Edward, Kotuła Władysław i Duda Paweł łącznie punktów 235/500.

Oznaki strzeleckie zdobyło sześciu zawodników osiągając punktów od 50 do 63 włącznie.

Najbliższe zawody konkursowe rejonowe (półfinałowe) dla naczelników, zastępców tychże i oficerów straży danego rejonu odbędą się w Tapkowicach dnia 15 bm.

*****

Pamiętaj o bezrobotnych

*****

Z Olkusza

(o) ZA DUSZĘ SP. PLK. NULLO. Stanieniem związku podoficerów rezerwy w Olkuszu odbędzie się dzisiaj o godz. 8ej rano w kościele olkuskim nabożeństwo żałobne za spokój duszy plk. Nullo i powstańców, poległych pod Krzyżawką w r. 63.

(o) MISJE W MIECHOWIE. Od 23 kwietnia prowadzone są przez OO. Redemptorystów z Krakowa misje, w których bierze udział licznie ludność miejscowa i z okolicy.

W dniu 2 i 3 bm. odbyły się misje specjalnie dla inteligencji miechowskiej za zaproszeniami imiennymi. Uroczyste zakończenie misji odbyło się w dn. 5 bm.

Nieznany osobnik WEPCHAŁ KOLEJARZA POD POCIĄG.

W szpitalu olkuskim zmarł torowy st. Wolbrom. Stanisław Skwarek, wskutek odniesionych obrażeń przez pociąg towarowy.

Jak zeznał sam poszkodowany przed samą śmiercią, nieznany osobnik spotkawszy go wieczorem na torze rozmyślnie pchnął go pod przejeżdżający pociąg, wskutek czego doznał zmiążdżenia ręki i nogi.

Dalsze dochodzenie prowadzi miejscowa policja.

Tajemnicze kombinacje DOZORCY Z ARESZTANTEM.

Dozorca aresztu miejskiego w Wolbromiu, Józefa Gardyla, wszedł w porozumienie z zatrzymanym za kradzież zawodowym złodziejem, Piotrem Fungowskim z Brzeźnia n. Bugiem. Fungowski użył pośrednictwa Gardyla do porozumienia się z poszkodowanym Karolczykiem z Pilicy, celem załatwienia sprawy kradzieży, przy czym wręczył Gardyle pewną kwotę tytułem wynagrodzenia.

Sąd okr. w Sosnowcu na sesji wyjątkowej w Olkuszu skazał Gardylę na rok więzienia, Fungowskiego zaś na 10 mies. więzienia.

Pociąg rozbił WÓZ ZE ZBOŻEM.

Na przejeździe pomiędzy Wolbromiem i Charsznicą, pociąg osobowy najechał na furmankę Jakuba Maja z Charsznic, jadącego na targ do Wolbromia ze zbożem.

Jadący na furmance w ostatniej chwili wyskoczył z furmanki, dzięki czemu uniknął śmierci, natomiast wóz uległ całkowitemu rozbićciu. Koniom nie stało.

— III —

Pod kołami auta ZNALEZŁ ŚMIERĆ.

Na szosie pod Jedlińskim na jadącym na rowerze Stanisławie Lipca, lat 47, najechał samochód osobowy, prowadzony przez Stanisława Ludzińskiego. Uderzony zderzakiem, Lipca poniósł śmierć na miejscu.

SPORT

NAJLEPSI BOKSERZY EUROPEJ SCY W DRODZE DO AMERYKI.

Na zdjęciu — grupa najlepszych bokserów Europy, zestawiona po ostatnim eliminacyjnym meczu w Berlinie, która wyjeżdża do Ameryki, jako reprezentacja Europy na mecz z reprezentacją Ameryki. Stoją od prawej: Lethinen (Finlandia), Nardecchia (Italia), Sergio (Italia), Saunders (Irlandia), Nürnberg (Niemcy), Kolezyński (Polska), Baumgarten (Hamburg), Vogt (Hamburg), Runge (Niemcy) i Tandberg (Szwecja).

Wczoraj z Paryża odjechała do Cherbourg'a reprezentacja bokserska Europy, skąd na „Queen Mary” uda się do Ameryki. Kolezyński musi się porozumiewać z kolegami na migi, gdyż władza tylko językiem polskim.

Wyścigi konne w Katowicach

Dziś w trzecim dniu wyścigów konnych z totalizatorem w Katowicach na torze w Brynowie rozegranych zostanie sześć gonitw po jednej z płotami i przez rzekami oraz cztery płaskie na dystansach do 1,800 do 2,100 mtr. Zapisano prawie równe konie, przez co wypłaty w totalizatorze również mogą być wysokie jak w ub. niedzielę.

Rozpoczęcie gonitw o godz. 15,30 — bez względu na pogodę. Kasy zakładów łącznych otwarte będą już godzinę przed rozpoczęciem wyścigów. Poniżej podajemy wynik mianowań na dzień 5 maja.

Płaska dystans ok. 1,800 mtr. Nagroda 400 zł.: Palier, Hetman Koronny, Fru — fru, Garlaez.

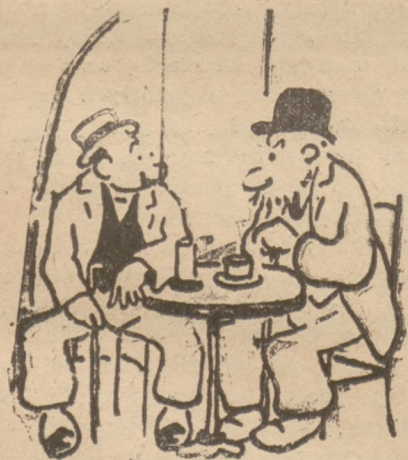
Płoty dystans ok. 2,400 mtr. Nagroda 600 zł.: Nounoutte, Garlaez, Merc, Król Herod, Traglast, Ney, Harcerz.

Płaska dystans ok. 2,100 mtr. Nagroda 400 zł.: Chmura, Ijola, Dora Mors, Sułimka, Kapuś, Lusja Destar, Rewers.

Przeszkody — dystans ok. 3,600 mtr. Nagroda 500 zł.: Ida Heipel, Galahad, Dumka, Merc, Goldella II, Emir 4, Joz.

Płaska — dystans ok. 1,800 mtr. Nagroda 400 zł.: Festyn, Koliba, Rewers, Tanagra, Lusja, Kapuś, Laguna, Marasz, Chmur.

Płaska — dystans ok. 2,100 mtr. Nagroda 600 zł.: Babiniec II, Cynara, Ama, Gwiazdor, Harlette, Trzask.

— Więc tak jest: jeśli spać nie mogę piję kieliszek wódki, jeżeli i wtedy nie pomaga — drugi, gdy następny nie pomoże — trzeci!

— No, a jeżeli i czwarty nie pomaga?

— Wtedy to mi już jest zupełnie obojętnie, czy spać mogę, czy nie!

KINO EDEN

DZIŚ!

Dramat obyczajowo społeczny

ZA ZASŁONĄ

Film, który każdy musi zobaczyć!!!

W rol. gł. H. ŻELISKA, F. ŻUKOWSKI, M. ŻABCZYŃSKI oraz czołowe siły polskiego ekranu i sceny.

Początek I seansu o godz. 17.30, w niedzielę i święta o godz. 15.30.

Niedzielne mecze LIGOWE.

W nadchodzącą niedzielę odbędzie się następujące mecze ligowe: W Łodzi ŁKS rozegra mecz z AKS-em. W Warszawie grać będzie Polonia z Pogonią. Cracovia — Smigły w Krakowie. Warta — Widza w Poznaniu i Ruch — Warszawianka w Wielkich Hajdukach.

W niedzielę 15 bm. ŁKS rozegra w Łodzi mecz ligowy z Polonią.

Baworowski nie może grać W REPREZENTACJI POLSKIEJ.

Polski związek tenisowy robił starań, żeby nowopozyskany zawodnik Baworowski mógł wziąć udział w rozgrywkach o puchar Davisa.

Międzynarodowa federacja tenisa dała odpowiedź negatywną, motywując swoją odmowę tym, że zgodnie z przepisami, zmiana przez zawodnika barw państwowych wymaga trzyletniej przerwy.

Proszek od **BOLU GŁOWY**
Dla dorosłych ze zniżką
KOWALSKINA
Proszek się również
PRZY PRZEZIEBIENIU GRYPIE I KATARZE

KINO „ZAGŁĘBIE”

Wielka epopeja miłosna p. f.

Miłość i łzy kobiety

W rol. gł. MAGDA SCHNEIDER, IWAN Petrowicz, Oskar Sima

Pocz. o godz. 17.30, w niedzielę 15.30.

Kino „PATRIA”

DZIŚ!

DZIŚ!

Wielki dramat sensacyjno-szpiegowski

39 KROKÓW

w roli gł. MADELEINE CAROLL I ROBERT DONAT.

UWAGA: Film „39 kroków” trzyma widza od początku do końca w niebywałym napięciu.

Kino „RIALTO”, Warszawska 18

Poteźny film dżunglowy

Mały Tarzan

Mroźące krew w żyłach walki z dzikimi bestiami. Urok czar i groza tajemniczej puszczy.

Gotując na kuchni elektrycznej

OSZCZĘDZASZ

czas i pieniądze, unikasz przypalania potraw.

Prosimy o odwiedzenie naszej poradni gotowania przy sklepie Elektrowni przy ul. Piłsudskiego Nr. 18.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
W ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM S.A.

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADY I PRACE

PANIENKA lat 19 z 6-cio miesięczną praktyką biurową, poszukuje podobnej posady, ewentualnie ekspedientki, Łaska we zgłoszenia: Mysłowice, Bytomska 25 m. 6.

KUPNO I SPRZEDAŻ

MEBLE

na raty gotowe i zamówienia

otomany

nowoczesne tapczany, salони i garnitury klubowe, fotele, kozetki, materace, ścianki, wszelkie przeróbki wykonanie solidne gwarantowane, ceny niskie J. TOMCZYK, Sosnowiec, ul. 1-go Maja 14, Tel. 63-105. Firma egzystuje od 1910 roku.

POMNIKI

Grobowce, figury z kamienia marmuru i granitu (groby murowane) oraz wszelkie roboty betonarskie, schody, posadzki, słupy i rury A. H. Focntman Dąbrowa Górna, Kr. Jadwigi 46, tel. 65-256. Robota gwarantowana, warunki płatności do 2-eh lat.

SKLEP spożywczy do sprzedania z powodu wyjazdu. Cena 1000 zł. Wiadomość administracja Expressu Zagłębia.

POMNIKI

i rzeźby artystyczne w dużym wyborze oraz wszelkie wyroby betonowe poleca taśma „WIKTORIA” Dąbrowa. Biuro ul. Nisutowicza 35, pracownia, ul. Ks. Bisk. Bądzurskiego 17. Skrz. poczt. 93. Telefon 63-456.

DOM do sprzedania w Dańdówce, ul. Szosowa 15. Wiadomość na miejscu.

POMNIKI gotowe w wielkim wyborze poleca Zakład artystyczny - kamieniarz Józefa Gajosa Dąbrowa Górnicza, Bądzurskiego 10.

Swiece

do Komunii świętej i kościelne u Piotra Kołtona, Sosnowiec, Hale Rozwoju.

ZGUBIONE DOKUMENTY

HELENA JAROSZ zgubiła dowód kolejowy wydany przez dyrekcję warszawską 28 KWIETNIA zgubiono książkę Kasy Chorych pod nazwiskiem Józef Białkiewicz pomiędzy Walcownią a Sosnowcem Proszę oddać do najbliższego Ambulatorium za wynagrodzeniem.

ROZNE

ALEKSANDROWI SWOBODZIE skradziono portfel zawierający: dowód rejestracyjny wozu A Nr. 85927 wraz z kartą opłat drogowych, zezwolenie na przewóz towarów i książkę wojskową wozu, oraz prawo jazdy wyd. przez woj. kielecki i książkę wojskową wyd. P. K. U. Kraków. Proszę o zwrot za wynagrodzeniem do administracji lub Tatrzańska 2 w Sosnowcu.

Reklama dźwignią handlu